

կայով (tapioca) կամ երմուկով (իրմիկ) պատրաստուած ապուր: Մտաջուրը սննդաբար չէ, այլ է՝ ախորժաբեր:

Մսաթիւթ.— Կովու կամ ոչխարի թարմ միսը ճզմելով պատրաստուած մսահիւթ, 7րդ — 8րդ ամիսներէն տո՛ւր, օրական մէկ կամ երկու անուշի դգալ: Մննդաբար, կազդուրիչ և զօրացուցիչ է արեան:

Մեղր.— Օրական կէս կամ մէկ անուշի դգալ առաջին ամիսներէն տո՛ւր:

Ձկան իւղ.— Օրական կէս անուշի դգալ առաջին ամիսներէն սկսեալ կրնաս տալ:

Պանան.— Հուճ ճզմուած կամ մաղէ անցած, շաքարով կամ անշաքար: Թերխաշ թուլիկ հաւկիթի նման ջուրի մէջ խաշած կամ փուռը եփած, մինչև որ կեղեւը սեւնայ և միջուկը մատամբ հալի: 10րդ ամիսէն կէս պանան տո՛ւր օրական: Տարելիցին օրական մէկ պանան կարելի է տալ, օր ընդ մէջ:

Շագանակի ծեծուք.— Առաջին տարելիցին կրնաս տալ:

ԲԺ. Ա. Ն. ՄԵԶՊՈՒՐԵԱՆ

ԸՆԴԵՂԷՆԻ ԵՒ ԲՈՅՍԻ ԽԱՇՈՒՐ

Մանուկներու հիւանդութեանց ընթացքին (փորճարուծիւններ), երբեմն անհրաժեշտ կ'ըլլայ միայն ջուր տալ: Բայց կարելի չէ երկար ատեն շարունակել, որովհետեւ ուժամափ կը դառնան փոքրիկները: Միւս կողմէ կարելի չէ սովորական սնունդը՝ (կաթ, եւլին) տալ, որովհետեւ արդէն ախորժակ չունին, եւ յետոյ կամ կը փրսխեն եւ դուրս կուտան կերածին, կամ քացիելով աղիքներուն մէջ տաքութիւնը կը բարձրացնեն: Արդ թէ իբրեւ սննդապահութիւն եւ թէ սնուցանելու համար տկար մանուկները, կարելի է տալ բոյսերու եւ ընդեղէններու խաշջուրեր, որոնք տարբեր եղանակներով կը պատրաստուին:

1.— 50 կրամ բրինձ մէկ ժամ եփել մէկ լիթր ջուրի մէջ: Բըրինձին հատիկները կը հալին ու կը կորսուին ցուրին մէջ: Յետոյ քամել այս ջուրը, որ կաթնային յստակ գոյն մը ունի: 4 կրամ աղ աւելցնել: Ասով սնուցանել մանուկը (8օքթ. վառիօ):

2.— 30ական կրամ ցորեն, գարի, եփապատացորեն, գերմակ չոր լուբիա, չոր ոլուն եւ ոսպ, 3 լիթր ջուրի մէջ եփել 3 ժամ: Մերթընդ մերթ ջուր աւելցնել շոգիացած ցուրին տեղ եւ եռացնել, մինչեւ որ ի վերջոյ մնայ մէկ լիթր: 1աթով մը քամել եւ 3—5 կրամ աղ աւելցնել (8օքթ. քոմպի):

3.— Ափ մը բրինձ եւ ափ մը ոսպ (70ական կրամ), գետնախնձոր մը, ստեպղին մը, պրասի գլուխ մը միասին եփել 2 ժամ անընդհատ 2 լիթր ջուրի մէջ: Քամել եւ աղ աւելցնել:

Եթէ ուզէք շաքար դնել, քանակը աղէն պէտք է աւելի ըլլայ: 70—80 կրամ մէկ լիթրին մէջ:

Այս խաշջուրերէն մէկը պատրաստելէ յետոյ, ծծակներու մէջ դնելով, սովորականին պէս տալ հիւանդ մանուկներուն: